

Van: Elektronische nieuwsbrief van het Centrum voor Agrarische Geschiedenis
<CAGNIEUWSBRIEF@LS.KULEUVEN.BE> namens contact@CAGNET.BE
Verzonden: woensdag 6 mei 2015 16:24
Aan: CAGNIEUWSBRIEF@LS.KULEUVEN.BE
Onderwerp: Nieuwsbrief - Het Virtuele Land: Nieuwsbrief mei - juni 2015

Dit is de tweemaandelijks nieuwsbrief van het Centrum Agrarische Geschiedenis vzw.

Indien je deze mail niet meer wenst te ontvangen, klik dan op [deze link](#).

Nieuwsbrief

Volg ons nu ook
op facebook!

Nieuwsbrief mei - juni 2015

In dit nummer

- [Nieuw themaverhaal: De Belgische fruitteelt](#)
- [Jaarverslag 2014](#)
- [Contactdag "Het kaf en het koren"](#)
- [Terugblik Erfgoeddag](#)
- [Publicatie melkquota](#)
- [Opening expo 'Boter bij de vis'](#)
- [Expo 'Taart!'](#)
- [Ontwerpwedstrijd](#)
- [Rapport Land van Streuvels](#)
- [Update bibliografie](#)
- [In de kijker](#)
- [Agro-erfgoed telex](#)
- [Beeldspraak: oorlogskookboekjes WO I](#)

De Belgische fruitteelt

De vele bomen met bloesems in ons landschap tijdens deze periode doen het al vermoeden: de **fruitteelt** in België is alom tegenwoordig. Appels, peren, kersen maar ook kleinfruit zoals aardbeien en braambessen worden hier veelvuldig geteeld en geoogst.

De fruitteelt in onze streken kent een **interessante geschiedenis**. Aan fruit werd lange tijd geen commerciële waarde toegekend. De bomen in de weiden dienden vooral om

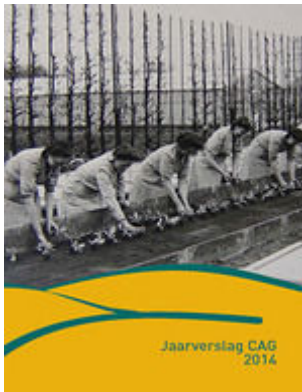
schaduw te geven aan de dieren. Bij de adel duiden het houden van diverse fruitbomen dan weer op welstand. Het is pas rond 1900 dat men overstapt naar een intensievere teelt voor **handel en verkoop**. Dat hangt samen met de evolutie van hoog- naar laagstambomen.

In dit verhaal laten we je mee beleven hoe die handel de klemtoon gaat verleggen van **kwantiteit naar kwaliteit** en hoe de fruitveilingen hierop reageren. Tot slot wordt ook de veranderende actieradius van die handel bekeken: van vooral binnenlandse verkoop naar een zeer internationaal gerichte afzetmarkt.

Het verhaal werd geschreven door **Krista Caimo**. Lees alles op www.HetVirtueleLand.be.

[naar boven](#)

Jaarverslag 2014

Het jaarverslag 2014 is een omvangrijk document geworden en toont aan dat de medewerkers van CAG niet hebben stilgezeten. De erfgoedgemeenschap landbouw, platteland en voeding **bruist** als nooit tevoren. Ook dit jaar staan nog verschillende activiteiten op de agenda.

Het hele jaarverslag van 2014 is **online raadpleegbaar** op onze missiepagina. Op dezelfde pagina vind je ook het CAG-actieplan voor 2015 terug.

[naar boven](#)

Contactdag "Het kaf en het koren"

Objecten zoals een ploeg, ontromer, beerkar en slachtmes illustreren en documenteren de **veranderingen** doorheen onze landbouwgeschiedenis. Ze zijn dan ook **waardevol** om te bewaren en door te geven aan de jongere generaties. Via de Contactdag "Het kaf en het koren." Over de toekomst van agrarische collecties', willen we dieper ingaan op de **kansen** van dit rijke erfgoed en concrete **tips en hulpmiddelen** aanreiken aan het brede erfgoedveld. De Contactdag richt zich op zowel vrijwilligers als professionelen en gaat door op **vrijdag 29 mei** in het **Landbouwmuseum**

Smoufelbeekhoeve te Maldegem (Donkstraat 59).

Bekijk de uitnodigingen voor het volledige programma en de gegevens om je in te schrijven.

Deze activiteit is een organisatie van CAG in samenwerking met de Erfgoedcel Meetjesland.

Foto: Verzamelaars Vic en Marcel Peumans uit Riemst voor één van hun collectiestukken. Ze hebben een grote agrarische erfgoedcollectie die ze op regelmatige basis actief in de kijker zetten © CAG

[naar boven](#)

Terugblik Erfgoeddag

Geen betere locatie om het thema 'Erf!' van Erfgoeddag kracht bij te zetten dan het **historisch boerenerf** van de Corbeekhoeve te Bierbeek. Door de grote opkomst van bijna 700 bezoekers was deze dag een succes! Jong en oud maakten er kennis met **verleden, heden en toekomst** van landbouw en platteland. En omdat een infopaneel lang niet alles zegt, stond deze dag in het teken van 'beleven'.

Een brede waaier aan activiteiten bewees dat wie werkt met erfgoed niet enkel kijkt naar het verleden, maar ook naar hoe men kennis en kunde van vroeger kan **doorgeven** aan de volgende generaties om hieruit te leren voor de toekomst. Lees het verslag van de Erfgoeddag op **Het Virtuele Land** en bekijk de beeldreportages op **onze facebookpagina** en de

website www.ikwashier.be (magazine voor tradities en erfgoed).

Dit evenement was een initiatief van CAG, Zoötechnisch Centrum en Plattelandsklassen in samenwerking met Gemeente Bierbeek, Bodemkundige Dienst van België, KU Leuven, Mooss vzw en Erfgoedcel Leuven.

[naar boven](#)

Publicatie melkquota

Op 27 maart werd de historische synthese 'Met het oog op de markt. Ontstaan, evolutie en stopzetting van de melkquota, 1984-2015' voorgesteld, tijdens de studiedag '30 jaar melkquotum: begin of einde van een gouden tijdperk?'. De publicatie werd geschreven door CAG collega Bert Woestenborghs, naar aanleiding van de **stopzetting van de melkquota** op 1 april 2015. Het is een gezamenlijk initiatief van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) en het Centrum Agrarische Geschiedenis (CAG), met de steun van de Vlaamse overheid.

Het boek is **hier** online te doorbladeren of te downloaden. Een gedrukte versie is gratis af te halen of per post te bestellen voor €5 (verzendkosten). Neemt hiervoor contact op met Kristel Janssens via kristel.janssens@cagnet.be of tel. 016 32 35 25.

De presentaties van de studiedag zijn eveneens online raadpleegbaar op **Het Virtuele Land** onder documentatie.

[naar boven](#)

Opening expo 'Boter bij de vis'

Op 3 en 4 april werd de **rondreizende expo 'Boter bij de vis'** geopend in het Hopmuseum Poperinge en het Provinciaal Streekcentrum Huysmanhoeve. Foto's van beide openingen zijn te bekijken op www.boterbijdeviswo1.be.

Met de expo ontdek je het relaas van de **Groote Oorlog** vanuit een nieuw perspectief over het **leven van alledag**. Op elke locatie wordt met een aansluitende expo ingezoomd op de unieke situatie in de regio.

De tentoonstelling loopt nog **tot en met 30 september 2015** in het **Hopmuseum Poperinge** (Gasthuisstraat 71, Poperinge) en is ook **tot 10 mei 2015** te bezoeken in het **Provinciaal Streekcentrum Huysmanhoeve** (Bus 1, Eeklo). Daarna reist ze verder door heel Vlaanderen en Brussel.

De expo 'Boter bij de vis' is een initiatief van CAG, Departement Landbouw en Visserij en de andere partners van het samenwerkingsverband 'Boter bij de vis', dat is opgericht ter gelegenheid van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog.

Lees meer over de expo, de partners en de bijhorende publicatie op www.boterbijdeviswo1.be.

Foto: Oorlogsganzenbord op de expo in het Provinciaal Streekcentrum Huysmanhoeve

[naar boven](#)

Expo 'Taart!'

Na een uitgebreide leerfase schakelde het internationale **Europeana Food and Drink-project**, waarvan CAG één van de 28 partners is, in het najaar van 2014 een versnelling hoger. De focus van het project werd verlegd van het aanvullen van de beeldbank met materiaal over het erfgoed van eten en drinken, naar het creëren van **negen commerciële eindproducten** waarin **erfgoed, voeding en de creatieve industrie** elkaar vinden.

CAG was al aangeduid om een tentoonstelling te ontwikkelen. Die taak is nu in het totale werkpakket belangrijker geworden. Naast het aanleveren van beelden, is CAG nu ook hoofd van de **tentoonstellingscluster**. In die cluster zit ook de **Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis** (KMKMG).

Samen hebben we gekozen voor het onderwerp '**Taart!**'. In tien panelen komen evenveel soorten taarten aan bod: Driekoningentaart, verjaardagstaart, oogstaart.... De expo opent in het najaar in het Bakkerijmuseum te Veurne en reist nadien verder naar Leuven (december 2015 – januari 2016) en Sint-Truiden (half februari- eind maart 2016).

We werken bovendien aan een hele resem activiteiten die de tentoonstelling zullen omkaderen zoals **inzamelmomenten** voor taartrecepten en oude foto's en een **ontwerpwedstrijd** voor een taartdoos. Daarover lees je meer onder 'Designwedstrijd'.

Foto: Ansichtkaart © Bakkerijmuseum Veurne

Ontwerpwedstrijd

Hoe ziet de **taartdoos** van jouw bakker eruit? Wit? Met je bakkersnaam erop? Er zit lekkers in de doos, dus waarom ook niet wat leuks erop? In het kader van het **Europeana Food & Drink-project** en de **expo 'Taart!'** die vanaf dit najaar door Vlaanderen zal reizen, lanceren CAG en de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (KMKG) de **wedstrijd: 'Ontwerp je eigen taartdoos!'**.

Als de jury jouw ontwerp uitkiest, wordt je doos geproduceerd op **10.000 exemplaren** en verdeeld in de musea die de tentoonstelling opstellen en bij deelnemende bakkers tijdens **Week van de Smaak** (12-22 november 2015).

Uiteraard zijn er wel spelregels. De belangrijkste is dat je aan de slag gaat met **taarterfgoed**. Dat kan je vinden op de **beeldbank van CAG** op Het Virtuele Land of de **databank van Europeana**, maar je kan er ook naar op zoek in het **Bakkerijmuseum in Veurne** en in de **Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis** in Brussel. Zij ontvangen je op hiervoor speciaal georganiseerde **collectiedagen**: op **20 mei 2015** bij KMKG en op **27 mei 2015** bij het Bakkerijmuseum.

Een unieke kans! Deelnemen kan **tot 20 juni 2015** middernacht.

Alle regels én praktische informatie vind je op www.kmkg-mrah.be/ambrosia en op **Het Virtuele Land**.

Rapport Land van Streuvels

In opdracht van de Provincie West-Vlaanderen voerde CAG een **inhoudelijk vooronderzoek** uit naar het 'Land van Streuvels'. De regio dankt zijn naam aan Stijn Streuvels, het pseudoniem van de brood- en banketbakker Frank Lateur en literaire vernieuwer uit de eerste helft van de twintigste eeuw.

Het rapport schetst de **historische eigenheid en identiteit** van het gebied voor het brede publiek van bewoners en recreanten. Het aangeleverde materiaal zal diverse applicaties van het gelijknamige **fiets- en wandelroutenetwerk** stofferen met toegankelijke **achtergrondinformatie** over de ontwikkeling van de landbouw, het landschap en de lokale cultuurgeschiedenis.

Het rapport 'Land van Streuvels, Inhoudelijk vooronderzoek' is nu **online raadpleegbaar**.

Meer informatie over het project vind je terug op **Het Virtuele Land**.

Update bibliografie

Na jaarlijkse gewoonte werd de **Bibliografie landbouw, platteland en voeding** (negentiende en twintigste eeuw België) op Het Virtuele Land **geüpdatet**. Voor het gemak van de lezer zijn de nieuwe titels gemarkeerd.

Wie op zoek is naar publicaties en tijdschriftartikelen over de meest diverse aspecten van de themavelden **landbouw, platteland en voeding** kan de bibliografie raadplegen.

[naar boven](#)

In de kijker

Op **zondag 10 mei 2015** stellen **aardbeientelers** voor de 60ste keer hun aller fraaiste aardbeien tentoon op de **Dag van de Aardbei**. Het Koninklijk Nationaal Verbond van Aardbeientelers organiseert al sinds 1955 de nationale **aardbeiententoonstelling**. Het hoogtepunt is de aardbeiwedstrijd, waar criteria als homogeniteit, gezondheid, rijpheid, dikte en algemene presentatie beslissen wie met de hoofdprijs naar huis gaat.

De Dag van de Aardbei gaat van 10u tot 18u door in het Provinciaal Proefcentrum voor Fruitteelt (Molenstraat 26, Roosdaal) en biedt liefhebbers van de rode lekkernij een dag vol **animatie, wandelingen en proeverijen**. Ontdek het volledig programma [hier](#).

Dit evenement is een samenwerking van Provincie Vlaams-Brabant, Proefcentrum Pamel, Koninklijk Nationaal Verbond van Aardbeientelers en **andere partners**.

[naar boven](#)

TELEX

Een selectie van nieuwsberichten en evenementen uit het erfgoedveld van landbouw, platteland en voeding. Lees de volledige telex op [Het Virtuele Land](#).

Wat vind jij de moeite waard om voor de toekomst te bewaren? De **wedstrijd 'Opslaan als'** richt zich op jongeren vanaf 13 jaar. Zij kunnen nog meedoen **t.e.m. 15 mei 2015** via de website [Opslaanals.be](#).

Op **18 mei** vindt de '**Inspiratiedag musea, participatie en immaterieel erfgoed**' plaats, onder de naam 'Het museum, een open huis?'. Inschrijven kan nog tot 13 mei.

De expo '**De winkel om de hoek. Antwerpse buurtwinkels van 1950 tot vandaag**' is nog tot **26 mei** te bezoeken in Centrum De Wijk te Antwerpen.

Zondag 31 mei is het **Molendag** in het **MOT** te Grimbergen. Van 10 tot 18 u kan je hier de molenaar aan het werk zien.

Van **1 tot 5 juni** is het de '**Week van de bij**', waarbij verschillende activiteiten in heel Vlaanderen plaatsvinden.

Op **vrijdag 5 juni** vindt het volgende **ICAG-seminarie** plaats, '**Het tuincomplex in strategisch perspectief. Een blik op het verleden en de toekomst van moestuinen**' door dr. Valerie Dewaelheyns (KU Leuven / ILVO L&M).

Beeldspraak

Voor het project 'Boter bij de vis' digitaliseerde de **Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience** uit haar collectie vijftien **oorlogskookboekjes** uit de Eerste Wereldoorlog, rijk aan recepten die de 'rationele keuken' volgen.

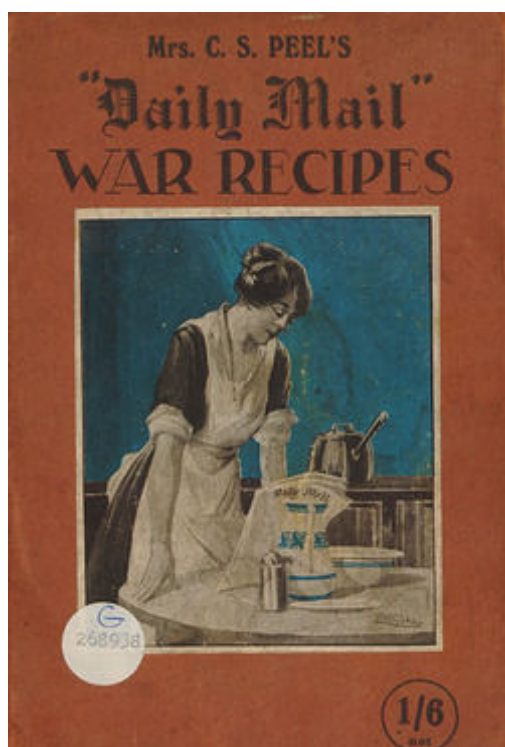
Deze zijn nu niet alleen op papier raadpleegbaar in de leeszaal van de bibliotheek, maar ook **digitaal ontsloten** via de bibliotheekcatalogus en de **website 'Boter bij de vis'**.

Verdiep je in de recepten van toen en ontdek hoe creatief de bevolking omging met producten om de schaarse en dure voedingsmiddelen te vervangen!

[naar boven](#)

100 Recepten van het Oorlogskeukenboek om thans nog met goedkope middelen voedzame eetmalen te bereiden, 2de reeks, Antwerpen, 1916. (collectie Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, inventaris nr. **H 260453**)

PEEL, D. C., "*Daily Mail*" *War Recipes*, Londen, 1918. (collectie Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, inventaris nr. [G 268938](#))

PRIESTER, M., *Kriegskochbuch für Fleischfreie Tage: 200 Mittag- und Abendessen mit 92 Kochvorschriften*, Frankfurt, 1915. (collectie Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, inventaris nr. [G 256610](#))

--
This message has been scanned for viruses and dangerous content by
[Amsab-ISG](#), and is believed to be clean.
[Click here to report this message as spam.](#)